

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Schola musica Stella maris
- Soukromá základní umělecká škola s.r.o.

V Kaštanech 103, 267 01 Králův Dvůr

Identifikátor školy: 600 002 187

Termín konání inspekce: 25. - 29. dubna 2005

Čj:	02-1228/05-5243
Signatura	ob2ky333

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Schola musica Stella maris - Soukromá základní umělecká škola s.r.o. (SMSM-SZUŠ), jejímž zřizovatelem je paní Zora Tauberová, organizuje studium v hudebním oboru. V době konání inspekce navštěvovali školu celkem 304 žáci.

Část výuky hudebního oboru probíhá v budově sídla školy, další na odloučených pracovištích v okrese Beroun.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně technické podmínky vzdělávání ve školním roce 2004/2005 ke dni zahájení inspekce
- Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných předmětech (hra na klavír, hra na elektronické klávesové nástroje, pěvecká hlasová výchova, sborový zpěv, hudební nauka) ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce – s přihlédnutím ke školnímu roku 2003/2004

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z celkového počtu 24 pedagogů jich 14 splňuje kritéria pro získání odborné kvalifikace, ostatní jsou nekvalifikovaní. Cílem ředitelky školy, která je zároveň jejím zřizovatelem, je poskytnout systematické umělecké vzdělávání i dětem ve venkovských oblastech - formou odloučených pracovišť v pronajatých učebnách místních základních škol. Jejich velkým počtem (13 fungujících) je ztížena organizace výchovně-vzdělávacího procesu i metodické vedení nekvalifikovaných pedagogů.

Organizační struktura školy vychází z dokumentů vymezujících náplně práce ředitelky, její zástupkyně a vedoucích pracovníků pro některá odloučená pracoviště. Jejich kompetence jsou rozděleny účelně. Plán práce na školní rok obsahuje organizační pokyny, termíny porad a koncertů. Další informovanost vyučujících je zajištěna prostřednictvím mobilních telefonů a pravidelných měsíčních porad. V rámci jednání pedagogické rady je řešena problematika přípravy, realizace a hodnocení třídních přehrávek a komisionálních zkoušek, na schůzích předmětových sekcí pak organizace studia a určení repertoáru pro jednotlivá období.

Hospitační činnost vedení školy je častá (v průměru třikrát do měsíce), zápisy vždy obsahují konkrétní doporučení. V případě některých nekvalifikovaných učitelů (působících na odloučených pracovištích) však přijímaná opatření nejsou zatím dostatečně funkční - není např. využíván systém vzájemných hospitací. Kontrolní činnost v oblasti vedení povinné dokumentace provádí v každém pololetí zástupkyně ředitelky školy.

Kromě uznání ze strany vedení je významným motivačním faktorem pro pracovníky systém finančního ohodnocení kvality pedagogického působení jednotlivých vyučujících.

Ředitelka školy poskytuje zájemcům z řad pedagogického sboru (doposud 5 učitelek) časové možnosti i finanční podporu pro účast na kurzech aktivizačních metod v hudební výchově a kurzech hudebně-pohybové výchovy. Tato skutečnost se pozitivně odráží na postupném zkvalitňování výuky hudební nauky.

Vzhledem k nekvalifikovanosti velké části pedagogického sboru jsou personální podmínky vzdělávání hodnoceny jako průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova sídla školy vykazuje všechny atributy funkčního a podnětného prostředí pro realizaci uměleckého vzdělávání. Všechny prostory využívané pro výuku jsou dostatečně prostorné, mají odpovídající akustické vlastnosti a vysokou estetickou úroveň. Ve škole je akusticky, kapacitně (70 - 80 míst) i vybavením odpovídající koncertní sál. Hudební nauka, souborová hra, sborový zpěv a třídní přehrávky probíhají v „malém sále“.

Učebny jsou vybaveny kvalitními instrumenty, rozsah a kvalita nástrojového parku (trubka, trombón, kontrabas, tenorsaxofon, 3 příčné flétny, zobcové flétny) umožňuje rozvinutí širokého hudebního spektra v rámci školy a uspokojuje poptávku začínajících žáků po pronájmu instrumentů. Notový archiv poskytuje vyučujícím i žákům dostatečné množství hudebně-didaktického materiálu.

Charakter a uspořádání učeben na odloučených pracovištích jsou dány jejich zaměřením na základní vzdělávání a se vzděláním uměleckým často nesouvisí. I zde je však dostatečné množství didaktických pomůcek, zejména pro výuku hudební nauky. Učitelé, kteří realizují výuku na více pracovištích, mohou využít tři služebních automobilů.

Pro následující období vedení školy plánuje dokončit odhlučnění učeben, které sousedí s koncertním sálem, a rozšiřovat nabídku instrumentů pro žáky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou v budově sídla školy vynikající, v učebnách na odloučených pracovištích velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Vyučované obory jsou v souladu s platným rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Vzdělávání je realizováno podle učebního plánu čj. 18 418/95-25 a učebních osnov pro hudební obor. Pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání - zmíněné učební dokumenty jsou plněny po stránce obsahu vzdělávání, povinné časové dotace jednotlivých předmětů i naplněnosti tříd.

Koncepce v oblasti vzdělávání se od doby poslední inspekce zlepšila zejména v předmětu hudební nauka. V návaznosti na semináře pořádané Českou Orffovou společností jsou do výuky cíleně začleňovány prvky činnostního učení.

Rozvrh hodin žáků i pedagogů respektuje pravidla psychohygieny, školní řád upravuje oblasti dané právními předpisy. Aktuální informace žákům, rodičům i širší veřejnosti jsou poskytovány prostřednictvím letáků, žákovských knížek i webových stránek.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru

Hra na klavír, hra na elektronické klávesové nástroje

Hodiny hry na klavír a hry na elektronické klávesové nástroje byly sledovány u čtyř pedagogů (z toho tři odborně kvalifikovaní). Jedna z učitelek vypracovala dokument *Záměry a cíle ve výuce klavírní hry*. Tato koncepce však zatím není uplatňována všemi vyučujícími. Studijní plány žáků jsou funkční.

Většina vyučujících se důsledně věnovala technickým úskalím klavírní hry, v případě nekvalifikované učitelky občas docházelo k opomíjení nedostatků v elementárních nástrojových návycích u žáka. Nové učivo bylo předkládáno formou osobního příkladu vyučujících, kteří podle potřeby žákům pomáhali (jak slovně, tak i fyzicky - např. při kladení prstů). Občas však chyběla žádoucí rytmická či harmonická opora při nepřesné hře žáků.

Kromě přirozené motivace žáků někteří učitelé využívali i lidových písní a skladeb z oblasti popmusic či filmové hudby s doprovodem dle akordových značek. Výukou tím bylo směřováno k všestrannosti a samostatnosti žáka. Hodnocení žáků bylo u většiny vyučujících vyvážené - od korekčních opatření až k oceňování i částečného pokroku.

Průběh a výsledky vzdělávání ve hře na klavír a na elektronické klávesové nástroje jsou velmi dobré.

Pěvecká hlasová výchova, sborový zpěv

Výuku pěvecké hlasové výchovy zajišťuje v sídle školy odborně kvalifikovaná vyučující, hodina sborového zpěvu byla monitorována u nekvalifikované učitelky na jednom z odloučených pracovišť. Individuální studijní plány obsahují dílčí cíle (v závislosti na aktuální úrovni a dispozicích) a dále hudební materiál, jehož realizaci je k vymezeným dovednostem směřováno.

Individuální výuka byla vysoce metodicky i odborně fundovaná. Po úvodních uvolňujících cvičeních následovala práce s hlasem (tvorba tónu, dýchání, artikulace) s adekvátním důrazem na rozšiřování a vyrovnávání hlasového rozsahu. Technické detaily zpěvu byly řešeny za neustálého klavírního doprovodu učitelky, kterým poskytovala žáku účinnou intonační i rytmickou oporu. Kromě funkčních verbálních instrukcí týkajících se technické problematiky se žák mohl opřít o časté ukázky kvalitního zpěvu vyučující. V zájmu adekvátního užívání hudebně-výrazových prostředků byl žák podněcován k uvažování o textových souvislostech provozovaných písní.

Výuka sborového zpěvu na odloučeném pracovišti účelně plnila funkci umělecké realizace dětí ve venkovské oblasti. Vykazovala ovšem dílčí metodické nedostatky. Při rozezpívání, jehož struktura i návaznost jednotlivých fází byla zvolena vhodně, nebyly důsledně korigovány intonační nepřesnosti. Absence důkladné práce s hlasem (tvorba tónu, artikulace) se odrazila na celkovém pěveckém projevu sboru, kterému chybělo funkční užívání hudebně-výrazových prostředků. Výrazným pozitivem sledované lekce byl účelný a vkusný klavírní doprovod písní, upřímné zaujetí žákyň výukou a bohatý repertoár, jímž sbor disponoval.

Motivace žáků byla podporována efektním hudebním materiálem, angažovaným přístupem vyučujících i tvůrčí atmosférou, která byla umocňována neformálním a partnerským pedagogickým stylem učitelek.

Průběh a výsledky vzdělávání v pěvecké hlasové výchově a sborovém zpěvu jsou v souhrnu velmi dobré.

Hudební nauka

Hodiny hudební nauky byly monitorovány u čtyř vyučujících (z toho tři nekvalifikované). V *Koncepci kolektivních předmětů*, na jejíž tvorbě se podílely učitelky, které se účastnily Seminářů České Orffovy společnosti, je podtržen smysl tohoto teoretického předmětu. Důrazem na specifické cíle hudební nauky a na aktivní účast žáků při jejich dosahování je charakteristická i praktická výuka většiny učitelek. Funkční plánování je podpořeno měsíčními tematickými plány. Na odloučených pracovištích je tento předmět realizován v ročníkově smíšených skupinách, v diferenciaci cílů a návazně i výuky však existují mezi jednotlivými vyučujícími zřetelné rozdíly (od účelně organizovaných hodin až po neefektivní využití vyučovacího času). Učebny pro hudební nauku (na všech navštívených pracovištích) jsou vybaveny potřebnými pomůckami, které jsou v reálné výuce též účelně využívány.

Vyučovací metody a způsob motivace spolu velmi úzce souvisely. Teoretické poučení ze strany vyučujících bylo vhodně spojováno s aktivními činnostmi žáků (především hrou na nástroje Orffova instrumentáře), děti byly často podněcovány k vyjádření svých laických názorů, poslouchané i realizované písně či skladby byly zasazovány do dobového kontextu. V některých hodinách ovšem chybělo rozezpívání nebo dostatečná harmonická podpora zpěvu. K rozvíjení hudebního vnímání bylo hojně užíváno melodické a rytmické ozvěny. Ve výuce některých vyučujících se občas vyskytovaly terminologické nepřesnosti (nota/tón), většinou však bylo učivo prezentováno odborně správně. Učitelky zařazovaly různorodé a logicky navazující činnosti, v případě jedné pedagožky však nebyly tyto aktivity dostatečně diferencovány pro žáky různých ročníků ve skupině, čímž docházelo k minimálnímu zapojení některých dětí do vyučovacího procesu.

Hodnocení většinou poskytovalo žákům účinnou zpětnou vazbu, vyučující oceňovaly dílčí pokroky, ojediněle bylo využito i vzájemné hodnocení žáků. Se stylem hodnocení konvenovalo i celkové klima hodin založené na partnerské a nenucené atmosféře.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební nauce jsou v sídle školy velmi dobré, v odloučených pracovištích v souhrnu průměrné (při inspekci v roce 2000 byla výuka hudební nauky celkově hodnocena jako „pouze vyhovující“).

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém zjišťování výsledků vzdělávání je na zdejší škole založen na komisionálních zkouškách a třídních přehrávkách. Dalším funkčním zdrojem pro jednotlivá zjištění jsou vystoupení žáků a jejich analýza i účast na soutěžích (Duškova pěvecká soutěž, Mladý pěvec, Pěvecká soutěž v Zaječově).

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou v souhrnu velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kromě pravidelných interních i veřejných koncertů a přehrávek škola organizuje výchovné koncerty pro MŠ i ZŠ, benefiční koncerty (Teplice, Zdice, Králův Dvůr) a koncerty duchovní hudby. Tradicí je též pořadatelská činnost (regionální soutěž *Králodvorská Koruna*).

Žáci školy se účastní na akcích MÚ Králova Dvora, např. formou hudebních pořadů pro důchodce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 366/02-21 ze dne 31. ledna 2003 s účinností od 1. září 2003
2. Usnesení valné hromady ze dne 20. srpna 1997 (jmenování ředitelky školy a její zástupkyně)
3. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 k 15. říjnu 2004
4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy ke dni zahájení inspekce
5. Třídni knihy (ve sledovaných předmětech) ve školním roce 2004/2005 ke dni zahájení inspekce
6. Katalogy o průběhu studia (ve sledovaných předmětech) ve školním roce 2004/2005 ke dni zahájení inspekce
7. Protokoly o komisionálních zkouškách (v hudebním oboru) ve školním roce 2004/2005
8. Školní řád ve školním roce 2004/2005
9. Pracovní náplň ředitelky SZUŠ s účinností od 1. září 2001
10. Náplň práce zástupce ředitelky SZUŠ s účinností od 1. září 2001
11. Interní dokument *Plán práce na školní rok 2004/2005*
12. Interní dokument *Koncepce kolektivních předmětů - hudební nauka, sborový zpěv*
13. Interní dokument *Záměry a cíle ve výuce klavírní hry*
14. Rozvrhy hodin žáků a pedagogů ve školním roce 2004/2005
15. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Kromě Města Králův Dvůr, v němž má SMSM-SZUŠ své sídlo, poskytuje škola umělecké vzdělání i dětem v mnoha venkovských oblastech. Tato veskrze pozitivní skutečnost s sebou nese zvýšené nároky na organizaci vzdělávání ze strany vedení i určité problémy s odbornou kvalifikovaností části pedagogického sboru (10 z 24 je nekvalifikovaných).

Materiální, technické i prostorové podmínky jsou na vysoké úrovni, na odloučených pracovištích však poněkud limitovány skutečností, že se výuka odehrává v kmenových učebnách tříd základní školy (i zde je však vybavení učebními pomůckami účelné a funkční).

Metody pedagogického působení zdejších vyučujících jsou založeny na rozvíjení a zúročování přirozené motivace žáků. Většina učitelů se pečlivě věnuje technickým úskalím hry na nástroj či zpěvu, u nekvalifikovaných pedagogů však občas dochází k opomíjení důsledného utváření elementárních nástrojových návyků či pěveckých dovedností.

Od doby minulé inspekce (v roce 2000) došlo k pokroku ve výuce hudební nauky, a to zejména v souvislosti s dalším vzděláváním vyučujících, kteří v hodinách kladli důraz na propojování teoretických poznatků s aktivními činnostmi žáků. Objevují se však i nedostatky týkající se nedokonale diferencované výuky pro žáky různých ročníků v rámci jedné skupiny.

Organizováním koncertů, soutěží a různých pořadů se škola účinně podílí na kulturním životě regionu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Luboš Lisner	L. Lisner v. r.

V Praze dne 27. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 21. 6. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. Zora Tauberová	Z. Tauberová v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	3.8.2005	02-1228/05-5243

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.